

LÆBE-GUMME
GANESPÅLTE

INFORMATION TIL FORÆLDRE

Tillykke med jeres barn

Jeres barn er født med en læbe-gumme-ganespalte, hvilket er den mest almindelige spaltetype. Spalten er opstået tidligt i fostertilstanden og kan variere i form og udstrækning. Der er således åbent mellem mund- og næsehule, hvilket påvirker både amning, kæbevækst samt tale og hørelse.

Reaktioner

Det er naturligt, hvis I midt i glæden over at have fået et dejligt barn samtidig kan føle jer forskrækkede over, at jeres barn er født med en spalte. I skal vænne jer til at være forældre og samtidig forberede jer på et behandlingsforløb med operationer og undersøgelser. Vær opmærksomme på, at mænd og kvinder ofte kan reagere forskelligt og giv plads til dette.

Specialsundhedsplejerske

Specialsundhedsplejersken kommer på fødestedet hurtigst muligt efter fødslen og giver vejledning vedrørende det at få et barn med læbe – ganespalte, fødeindtagelse og behandlingstilbud. Vi tilbyder desuden at besøge jer hjemme efter udskrivelsen samt i forbindelse med kommende operationer. Specialsundhedsplejersken samarbejder med sundhedsvæsenet/kommunen i det omfang, I giver tilladelse til det. I er altid velkommen til at kontakte specialsundhedsplejersken!

Amning

Når barnet er født med ganespalte, er der passage mellem mund og næsehule og barnet kan ikke danne det nødvendige undertryk for at suge mælk ud af brystet. Læg alligevel gerne barnet til brystet, så det kan sutte. Dette er nemlig med til at stimulere mælkedannelsen. Hvis I ønsker at give jeres barn udmalket modermælk, kan I få en rekvisition til leje af brystpumpe gennem specialsundhedsplejersken.

Ganeråd

Læbeganespalteteamet afholder Ganeråd på ganespalteafdelingen i Århus en gang om måneden. I vil blive indkaldt til Ganeråd, når jeres barn er 1-3 måneder gammelt. Barnets spalte bliver vurderet, I vil få information om den fremtidige behandlingsplan, og der vil blive taget stilling til, hvornår den første operation skal finde sted.

Læbeganespalteteamet består af:

- Kirurg fra Rigshospitalet
- Specialtandlæge
- Logopæd
- Specialsundhedsplejerske
- Øre-næse-halslæge

Operation & behandling

Den første operation finder sted ved 4-5 måneder og omhandler operation af næse og læbe. I nogle tilfælde vil kirurgerne starte med at ri læben sammen inden den egentlige operation af næse og læbe, som dermed bliver skubbet nogle måneder. Ganen lukkes ved 12-14 måneder.

Indlæggelserne varer mellem 5-8 dage.

Pleje af læbe, mund & gane efter operation

Huden omkring spalten kan tørre ud og der kan opstå sår. Dette kan forebygges ved for eksempel at påsmøre en beskyttende creme.

Taleudvikling

Ganespalten påvirker pludreudviklingen, da jeres barn har vanskeligt ved at danne lukke for at producere lyde som fx /b/ & /t/. Logopæderne i Ganespalteafdelingen vil give jer yderligere information om spaltens indvirken på talen samt følge udviklingen tæt i de første år.

Hvis der bliver behov for egentlig undervisning på et senere tidspunkt, vil det være en talepædagog fra hjemkommunen, som varetager dette.

Tandudvikling & kæbevækst

Specialtandlægerne i Ganespalteafdelingen følger udviklingen af kæbe- samt ansigtsvækst. I 8-10 års alderen skal jeres barn have foretaget knogletransplantation i gummen på kæbekirurgisk afdeling, Århus Sygehus. Der vil desuden blive behov for bøjlebehandling. Jeres barn skal følge de normale undersøgelser hos børnetandplejen med henblik på karies.

Høreproblemer

Jeres barn har øget risiko for at få væske på mellemøret og mellemørebetændelse. Vi anbefaler derfor kontrol hos egen øre-næse-halslæge fra jeres barn er 6 måneder gammel. Vær opmærksomme hvis jeres barn sover uroligt eller får feber & øreflåd.

Korrektion af læbe & næse

Nogle af børnene får behov for yderligere korrektion af læbe & næse. Dette foretages først, når den unge er fuldstændig udvokset.

Spørgsmål

I er altid velkommen til at henvende jer til specialsundhedsplejersken eller Ganespalteafdelingen ved eventuelle problemer eller yderligere spørgsmål.

Adresser & telefonnumre

Ganespalteafdelingen

Peter Sabroesgade 4, 8000 Århus C, tlf.: 7847 9533

Hjemmeside: www.ikh.rm.dk

Rigshospitalet – Hoved Orto Centrets Børneklíník

Afsnit 3082/ 3083, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø, tlf.: 3545 3082

<https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/hovedorto/ortopaedkirurgisk-klinik/boerneklubben/undersogelse-og-behandling/Sider/plastikkirurgi-og-laebe-ganespalte.aspx>

Yderligere information:

Bogen "Læbe-ganespalte" kan købes hos Landsforeningen for Læbe-ganespalte:

www.llg.dk

Netdoktor: www.netdoktor.dk/sygdomme/fakta/ganespalte.htm

Jeres specialsundhedsplejerske er:
